

Sygn. akt OS

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (...) r.

w składzie:

Przewodniczący: **Barbara Dubiel**
Dariusz Kowalski- sprawozdawca
Beata Franus- Wyrwich

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...) r. sprawy ze skargi (...) na postępowanie radcy prawnego (...) na skutek wniesionego odwołania z dnia (...) r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r. sygn. akt RD (...) o umorzeniu dochodzenia

postanawia:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

Przewodniczący:
Barbara Dubiel

Członkowie:
Dariusz Kowalski

Beta Franus- Wyrwich

Sygn. akt OS

Uzasadnienie

W dniu (...) r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga (...) – komplementariuszy reprezentujących (...) na postępowanie radcy prawnego (...).

W treści przedmiotowej skargi zarzucili oni radcy prawnemu, że nie wywiązywał się z przyjętych przez siebie zobowiązań wobec (...) i jej klientów poprzez rażące zaniedbania w prowadzeniu spraw ze zlecenia (...), przywłaszczył środki finansowe w kwocie 33.401zł na szkodę (...), informował współpracujących z (...) innych radców prawnych oraz jej klientów o rzekomej nieuczciwości komplementariuszy (...) oraz nakłaniał współpracujących z (...) innych radców prawnych do wspólnych działań przeciwko jej komplementariuszom.

Mając na uwadze powyższe, w dniu (...) r. z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego wszczął dochodzenie w przedmiotowej sprawie, w trakcie którego przesłuchani zostali w charakterze pokrzywdzonych p. (...) i p. (...) – komplementariusze reprezentujący (...) oraz zebrany został materiał dowodowy w postaci licznej korespondencji prowadzonej pomiędzy radcą prawnym (...) a (...) i innymi radcami prawnymi.

W swoich zeznaniach pp (...) i (...) potwierdzili i podtrzymali stawiane w skardze zarzuty. Oświadczyli że radca prawny nie wywiązywał się z przyjętych wobec (...) oraz jej klientów zobowiązań. Sprawy prowadził przewlekłe. Podtrzymali zarzut przywłaszczenia przez radcę prawnego (...) kwoty 33.401zł, którą to kwotę (...) miała przekazać radcy prawnemu na opłaty sądowe w sprawach sądowych. Skarżący oświadczyli, że środki te zostały przekazane radcy prawnemu (...) na opłaty sądowe przez klientów (...). Były to pieniądze klientów, a nie (...). Klienci przekazywali te pieniądze r.pr. (...) na opłaty sądowe za pośrednictwem (...). Korporacja z własnych środków przekazała pieniądze na wspomniane opłaty, co doprowadziło do niekorzystnego rozporządzenia mieniem.

Dowody w tej sprawie pokrzywdzeni zobowiązali się dołączyć do zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez radcę prawnego (...), które to zawiadomienie zobowiązali się złożyć do prokuratury do końca m-ca (...) roku, a kopię zawiadomienia wraz z kopią tych dokumentów doręczyć do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie.

W zakresie zarzutów dotyczących, informowania współpracujących z (...) radców prawnych oraz jej klientów o nieuczciwości komplementariuszy (...), jak również nakłaniania tychże radców prawnych do wspólnych działań przeciwko komplementariuszom spółki, skarżący wskazali na treść załączników nr (...), (...), (...), (...), która w ich ocenie miała świadczyć o takich właśnie działaniach radcy prawnego (...). Przesłuchiwany (...), zobowiązał się doręczyć do akt sprawy wykaz radców prawnych oraz klientów, wobec których (...) dopuścił się rozpowszechniania nieprawdziwych informacji o (...) ze wskazaniem dat i adresatów (radców i klientów) oraz treści będących podstawą stawianych zarzutów, tj. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji o rzekomej nieuczciwości komplementariuszy (...).

Przesłuchiwany (...) nie był w stanie podać przykładów spraw, w których radca prawny (...) miał się dopuścić zaniedbań w prowadzonych przez siebie sprawach. Nie potrafił również wskazać, czy mogły one mieć negatywny wpływ na interes klientów. Zobowiązał się dostarczyć wykaz spraw, w których radca prawny nie wywiązał się ze swoich obowiązków w późniejszym terminie.

Ponadto, odnośnie zarzutu wskazanego w pkt 4 skargi dotyczącego namawiania radców prawnych współpracujących z (...) do podjęcia działań p-ko (...) oświadczył, że łączy się on z powyższymi zarzutami (3 i 5), jednak z uwagi na jego znikomy charakter dla niniejszej sprawy nie będzie się do niego ustosunkowywał w najbliższym czasie.

Odnośnie zarzutów od 3 do 5 skargi (...) oświadczył, że komplementariusze spółki (...) nie składali prywatnych aktów oskarżenia.

Po przeprowadzeniu dochodzenia, dnia (...) r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego postanowił umorzyć postępowanie z uwagi na brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego (art. 17 § 1 pkt 1 kpk w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych. W uzasadnieniu orzeczenia Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego szczegółowo podał i wyjaśnił przesłanki i motyw wydania przedmiotowego postanowienia.

Od powyższego orzeczenia odwołanie złożyła (...) zarzucając, że Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego błędnie przyjął że radca prawny (...) nie popełnił stawianych mu zarzutów i należycie wykonywał zawód radcy prawnego, ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki. Ponadto odwołujący zarzucili, że zaskarżone postanowienie zostało wydane bez szczegółowej analizy i oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

W konsekwencji odwołujący wnieśli o zmianę zaskarżonego postanowienia, celem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i wydanie w przedmiotowej sprawie postanowienia o przedstawieniu zarzutów a następnie wymierzenie obwinionemu kary dyscyplinarnej.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje.

Zarzuty skargi a następnie odwołania w kontekście dostarczonego przez (...) oraz zebranego w toku dochodzenia materiału dowodowego nie zasługują na uwzględnienie.

Okolicznością bezsporną jest, iż (...) nie zawarła z radcą prawnym umowy w formie pisemnej, a tym samym pozbawiła się cennego materiału dowodowego w zakresie szczegółów współpracy z radcą prawnym. To właśnie umowa zawarta w formie pisemnej powinna określać zakres świadczonej pomocy prawnej, w tym obowiązki i uprawnienia radcy prawnego oraz zasady wzajemnych rozliczeń. Podkreślić należy, że okoliczność dokonywanych na rzecz radcy prawnego przelewów oraz przekazywania mu spraw do prowadzenia nie może stanowić dowodu, że radca prawny wykonywał swoje obowiązki nieuczciwie i niestaranie. Innymi słowy fakt ten nie może działać na niekorzyść radcy prawnego.

Okoliczności polegające na nie wywiązywaniu się przez radcę prawnego z obowiązków względem klientów nie znajdują żadnego potwierdzenia w postaci skarg czy też innych informacji konkretnych osób – klientów, składanych do Rzecznika Dyscyplinarnego. Natomiast nie wywiązywanie się z obowiązków wobec (...) jest niemożliwe do ustalenia z powodu braku pisemnej umowy z pomiędzy stronami, która określałaby wzajemne prawa i obowiązki. (...) nie przedstawiła również żadnego zarzuty dot. przewlekłości w prowadzonych przez obwinionego spraw. Przesłuchiwani (...) i (...) nie potrafili i nie podali ani jednej konkretnej sprawy, w której obwiniony dopuścił się przewlekłości w prowadzonym postępowaniu.

Znamienne w sprawie jest, że przesłuchiwany w toku dochodzenia (...) nie był w stanie podać przykładów spraw, w których radca prawny (...) miał się dopuścić zaniedbań w prowadzonych przez siebie sprawach. Nie potrafił również wskazać, czy mogły one mieć negatywny wpływ na interes klientów. Zobowiązał się dostarczyć wykaz spraw, w których radca prawny nie wywiązał się ze swoich obowiązków w późniejszym terminie. Jednakże do dnia wydania zaskarżonego postanowienia o umorzeniu dochodzenia, tego nie zrobił. Nie uczynił tego także w odwołaniu od przedmiotowego postanowienia. W związku z czym, Sąd orzekał na podstawie dokumentów zebranych w dochodzeniu, które bezsprzecznie nie potwierdzają stawianych radcy prawnemu zarzutów.

Odrębnego potraktowania wymaga ocena pośrednictwa (...) w kontaktach pomiędzy klientem a radcą prawnym. W ocenie Sądu Dyscyplinarnego pośrednictwo takie należy ocenić negatywnie. Zdaniem Sądu, udział (...) w sprawie, powinien zakończyć się z chwilą przekazania sprawy radcy prawnemu i udzielenia mu pełnomocnictwa bezpośrednio przez klienta. Od tego czasu pomiędzy radcą prawnym, a klientem powstaje szczególny rodzaj stosunku zobowiązaniowego opartego na wzajemnym zaufaniu. Radca prawny nie ma obowiązku tłumaczenia się z podejmowanych czynności nikomu innemu, jak tylko klientowi, którego reprezentuje. W szczególności radca prawny nie ma obowiązku tłumaczenia się ze swoich decyzji pośrednikowi. Konstrukcja umowy - w tym wypadku ustnej - na podstawie której radca prawny zobowiązany byłby do ujawniania (...) swojej strategii procesowej oraz stanu sprawy byłaby sprzeczna z podstawowymi wartościami zawodu radcy prawnego.

Odnośnie do zarzutu przywłaszczenia kwoty 33.401,00 zł., Sąd Dyscyplinarny stwierdza, że rozstrzygnięcie w przedmiocie, czy radca prawny faktycznie przywłaszczył nienależną mu kwotę w rozumieniu przepisów kodeksu karnego, czy też zatrzymał ją z uwagi

na nieuregulowane wzajemne rozliczenia nie należy do organów samorządu radcowskiego, ale do sądów powszechnych. Sąd Dyscyplinarny jak również Rzecznik Dyscyplinarny nie mają uprawnień do prowadzenia spraw, które stanowią czyny przestępcze. Podobnie też rozstrzygnięcie w przedmiocie, czy roszczenia te mają charakter cywilnoprawny, czy też karnoprawny należy do sądów i organów prokuratury. Pomimo zapewnień składanych w dochodzeniu, o zamiarze złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa (...) tego nie uczyniła. Trudna do logicznego wytłumaczenia jest okoliczność braku właściwej reakcji podmiotu czującego się pokrzywdzonym w przypadku popełnienia na jego szkodę przestępstwa przywłaszczenia środków pieniężnych znacznej wartości – jak konsekwentnie twierdzą osoby występujące w imieniu (...).

W związku z tym, Sąd nie dokonywał oceny stanu faktycznego w tym zakresie, jak również zeznań świadka (...) i (...).

Co do zarzutów dotyczących rozpowszechniania nieprawdziwych informacji o komplementariuszach (...) oraz namawiania innych radców prawnych do wspólnych działań przeciwko (...) oraz komplementariuszom spółce (...) uznać należy, że przeprowadzone przez Rzecznika Dyscyplinarnego dochodzenie nie potwierdziło zasadności stawianych zarzutów. Gdyby nawet tak było, to komplementariusze spółki uprawnieni są do złożenia w sądzie prywatnych aktów oskarżenia w związku dopuszczeniem się przez radcę prawnego przestępstwa pomówienia (art. 212 kk), bądź zniewagi (art. 216 kk). W tym przypadku przepis art. 11 ust. 2 ustawy o radcach prawnych, w zakresie wyłącznej odpowiedzialności dyscyplinarnej nie ma zastosowania. Tymczasem przesłuchiwany (...) oświadczył, że komplementariusze spółki (...) nie składali prywatnych aktów oskarżenia przeciwko obwinionemu.

Ponadto, odnośnie zarzutu dotyczącego namawiania radców prawnych współpracujących z (...) do podjęcia działań p-ko (...) oświadczył, że z uwagi na jego znikomy charakter dla niniejszej sprawy nie będzie się do niego ustosunkowywał w najbliższym czasie. Takie oświadczenie należy potraktować, w ocenie Sądu, jako brak jakiegokolwiek woli współpracy z prowadzącym dochodzenie celem wyjaśnienia wszystkich kwestii sprawy, jak również jako brak zainteresowania rozpatrywania tego zarzutu.

W ocenie Sądu Dyscyplinarnego, treść pism wskazywanych przez (...) i (...), szczegółowo opisanych w uzasadnieniu postanowienia o umorzeniu dochodzenia, w żaden sposób nie noszą znamion zniewagi, czy też pomówienia, a tym bardziej przewinienia

dyscyplinarnego. W ocenie Sądu Dyscyplinarnego, pisma te opisują podejmowane działania przez obwinionego radcę prawnego, opisują określony stan faktyczny istniejący pomiędzy (...) a radcą prawnym i nie można ich zakwalifikować jako czyny dyscyplinarne.

Ponadto, treść tych dokumentów jednoznacznie świadczy o nieuregulowanych wzajemnych rozliczeniach pomiędzy radcą prawnym (...), pozostałymi pełnomocnikami oraz (...). Są to roszczenia o charakterze cywilnoprawnym, które powinny zostać rozstrzygnięte przez właściwe rzeczowo sądy powszechne. Z treści tych dokumentów wynika również, że to radca prawny (...) zawezwał (...) do próby ugodowej i zapowiedział pozew o zapłatę kwoty 380.631,89zł jako należną mu od (...). W związku z powyższym (...) uprawniona jest do podjęcia obrony swych praw w stosownym trybie. Ani Sąd Dyscyplinarny ani Rzecznik Dyscyplinarny nie jest organem właściwym do rozstrzygania sporów o charakterze finansowym dotyczących rozliczeń radcy prawnego i jego klienta, czy też innych pełnomocników..

Zdaniem Sądu Dyscyplinarnego, z zebranego w toku dochodzenia materiału dowodowego wynika, że pomiędzy stronami istnieje konflikt, który jednakże nie podlega ocenie ani rozstrzygnięciu przez Sąd Dyscyplinarny. Spór ten mogą rozstrzygnąć jedynie powołane do tego instytucje.

W ocenie Sądu Dyscyplinarnego, ustalenia Rzecznika Dyscyplinarnego zawarte w zaskarżonym postanowieniu są prawidłowe, logiczne i odpowiadają stanowi faktycznemu. Rzecznik Dyscyplinarny oparł swoje rozstrzygnięcie na materiale dowodowym, dostarczonym głównie przez (...), który jednakże w żaden sposób nie uzasadnia postawienia radcy prawnemu zarzutu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego. Ocena tego materiały dowodowego w żaden sposób nie jest oceną dowolną, tylko oceną mającą swoje uzasadnienie w analizie zebranych dowód.

Próby uzyskania przez Rzecznika innym dowodów, spotkały się z negatywną reakcją ze strony (...), która nie przejawiała woli wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy. Świadczą o tym takie okoliczności, jak bierna postawa skarżących, który zapowiadali dostarczenie stosownych dowodów, czego jednak nie uczynili, brak zawiadomienia prokuratury o popełnieniu przestępstwa (pomimo zapewnień złożonych w tym zakresie w dniu składania zeznań oraz informacji o takim zamiarze zamieszczonej w skardze) oraz brak uruchomienia stosownych procedur, w związku z popełnieniem przez w/w radcę prawnego przestępstw wymienionych w art. 212 lub 216 kk.

W tych okolicznościach sprawy, postanowienie o umorzeniu dochodzenia z uwagi na brak danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego przez radcę prawnego (...), należy uznać za prawidłowe.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak we wstępie.

Pouczenie:

Niniejsze postanowienie jest ostateczne i nie przysługuje od niego odwołanie (art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 507) w związku z art. 426 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1976 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn zm.).

Przewodniczący

Barbara Dubiel

Sędziowie:

Beata Franus - Wyrwich

Dariusz Kowalski